

1
АНАЛІЗ

регуляторного впливу рішення Донецької обласної ради «Про затвердження тарифів на послуги з водопостачання та водовідведення, що надаються комунальним підприємством «Компанія «Вода Донбасу»

1. Визначення проблеми та її аналіз

Комунальне підприємство «Компанія «Вода Донбасу» згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.12.2004 № 958-р «Про передачу цілісного майнового комплексу державного виробничого підприємства із зовнішнього централізованого водопостачання Донбасу "Укрпромводчормет" у спільну власність територіальних громад Донецької області» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2007 № 662, передано до комунальної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, що знаходяться в управлінні Донецької обласної ради.

Основними видами діяльності комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу» є водозабір з метою подачі води у маловодні регіони за допомогою каналу Сіверський Донець-Донбас та магістральних трубопроводів, виробництво питної води та зовнішнє централізоване водопостачання технічною та питною водою міст, населених пунктів, промислових та сільськогосподарських підприємств, садівничих товариств та інших споживачів води. Крім того, підприємство надає послуги водопостачання та водовідведення населенню та іншим споживачам м. Горлівка.

Джерелами водопостачання Донецької області є канал Сіверський Донець-Донбас довжиною 132,5 км, пропускною здатністю 37-43 куб.метрів води в секунду, з подачею 1106 млн.куб.метрів води на рік та 17 водоймищ із загальним обсягом 665,1 млн.куб.метрів. Питна вода виробляється на 17 фільтрувальних станціях продуктивністю 2,79 млн.куб.метрів на добу. Для подачі води споживачам працюють 75 насосних станцій та експлуатуються 27 централізованих водопроводів загальною довжиною 2155,7 км. На балансі підприємства знаходяться також об'єкти енергопостачання, диспетчерсько-технологічного зв'язку, електрохимзахисту, транспорту і т.ін.

За відсутності альтернативних джерел водопостачання в Донбасі, підприємство є монополістом по наданню послуг централізованого водопостачання в регіоні.

Основний вид продукції підприємства - вода питна, яка займає 70 відсотків в загальному обсязі послуг централізованого водопостачання. При цьому, майже 97 відсотків питної води подається у мережі міськводоканалів та інших водопостачальних підприємств для подальшого перерозподілу споживачам.

На сьогодні на комунальному підприємстві «Компанія «Вода Донбасу» склалась критична ситуація. Діючі тарифи на послуги централізованого водопостачання не відповідають їх реальній собівартості. Так, в теперішній час міськводоканали відшкодовують лише 66 відсотків витрат підприємства на збір, очищення та транспортування води.

При встановленні тарифів в липні 2006 року була задекларована собівартість • м3 питної води на рівні 0,589 грн., технічної напорної - на рівні 0,393 грн., технічної попускної і оборотної води - на рівні 0,047 грн., але за 8 місяців 2007 року собівартість 1 м3 питної води зросла на 5,3 відс., технічної попускної і оборотної води на 4,6 відс.

Період 2007 року	Задекларована собівартість 1 м ³ итної води, грн	Фактична собівартість 1 м ³ питної води, грн.	Зростання фактичної собівартості, відс
<u>Іквартал</u>	<u>0,589</u>	<u>0,615</u>	4,4
<u>Іквартал</u>	<u>0,589</u>	0633	7,5
<u>І півріччя 2007 р</u>	<u>0,589</u>	<u>0,624</u>	5,9
<u>8 місяців 2007 року</u>	<u>0,589</u>	<u>0,620</u>	5,3

Зростання собівартості послуг централізованого водопостачання відбувається по незалежним від діяльності підприємства причинам, а саме :

- з початку 2007 року тарифи на електроенергію збільшились на 14,1 відс. в порівнянні з відповідним періодом 2006 року, внаслідок чого, витрати електроенергії на підприємстві до кінця 2007 року зростуть майже на 20 відс., а питома вага витрат на електроенергію у виробничій собівартості водопостачання становить 53 відс.;

- відповідно до Закону України «Про державний бюджет України на 2007 рік» мінімальна заробітна плата з початку поточного року зростає на 15 відс.;

- відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань оподаткування» від 30.11.2006 № 398-У збільшено нормативи збору за спеціальне водокористування (в 2,2 рази), за геологорозвідувальні роботи (на 8,8 відс.), ставки земельного податку по населених пунктах, грошову оцінку земель яких не проведено;

- зросли витрати на очисні матеріали, металопродукцію, паливно-мастильні матеріали, деталі, вузли, агрегати за рахунок збільшення цін виробниками та дії Закону України від 22.02.2000 № 1490-III «Про закупівлю товарів, робіт, послуг за державні кошти».

Як наслідок - збитковість підприємства, нестача обігових коштів, погіршення фінансового стану та розрахунків за енергоносії.

Внаслідок впровадження на підприємстві організаційно - технічних заходів по енергозбереженню, передових технологій, механізації та автоматизації виробничих процесів, розроблених заходів з наукової організації праці та економії матеріальних ресурсів вдалося лише частково перекрити зріст складових експлуатаційних витрат.

Різниця між доходами та витратами за надані послуги з водопостачання та водовідведення за 2006 рік склала 19,3 млн. грн., за 8 місяців 2007 року - 5,2 млн.грн. За цих обставин підприємство вимушено здійснювати лише поточну діяльність, не маючи обігових коштів для розрахунків в повному обсязі за електроенергію (борг на 01.10.2007 р. складає 155,9 млн. грн.); закупівлі матеріальних ресурсів: паливно- мастильних матеріалів, металевих виробів, будівельних матеріалів для своєчасного виконання ремонтних робіт гідротехнічних споруд, заміни устаткування при великій зношеності виробничих фондів (понад 60 відсотків). Витрати на ремонт основних фондів в 2007 році в порівнянні з 2001 роком зменшені на 44 відс., в порівнянні з 2006 роком - на 9 відс.

Таким чином, для усунення негативного впливу вище перерахованих факторів та згідно з Законами України „Про місцеве самоврядування в Україні", "Про житлово- комунальні послуги", постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2006 № 959 «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення», виникла необхідність затвердження обласною Радою тарифів на послуги з водопостачання та водовідведення Комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу» з урахуванням їх економічно обгрунтованного рівня.

Згідно до розрахунків підприємства та висновків Державної інспекції з контролю за цінами в Донецькій області на 2007 рік є економічно обґрунтованою собівартість 1 м³ питної води в розмірі 0,717 грн.; технічної напорної води - 0,457 грн.; технічної попускної і оборотної води - 0,067 грн.

2. Мета регулювання

Метою впровадження рішення є забезпечення сталого та якісного водопостачання регіону, стабілізація фінансового стану та сприяння беззбитковій роботі комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу», забезпечення своєчасних розрахунків за енергоносії, виплати заробітної платні, виконання ремонтних робіт гідротехнічних споруд.

Прийняття рішення спрямоване на додержання вимог статті 191 Господарського кодексу України, статті 32 Закону України "Про питну воду та питне водопостачання" та статей 30, 31 Закону України "Про житлово-комунальні послуги".

Згідно до зазначених законів у разі затвердження тарифів нижчими від розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво, орган, що їх затвердив, зобов'язаний відшкодувати з відповідного бюджету різницю між затвердженим розміром та економічно обґрунтованим.

3. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення зазначених цілей

В якості альтернативи до запровадженого регулювання можливо розглянути ситуацію, коли деякий час тарифи залишатимуться без зміни. У даному випадку це призведе до банкрутства підприємства, погіршення технічного стану об'єктів водопостачання, втрати кваліфікованих працівників внаслідок недоотримання встановленого рівня мінімальної заробітної плати, що, в свою чергу, ставить під загрозу стале водопостачання регіону. Дана альтернатива є неприйнятною.

Інша альтернатива до запропонованого регулювання - вирішення питання шляхом передбачення в обласному бюджеті дотації на покриття збитків від неповного відшкодування економічно обґрунтованих витрат в тарифах без їх зміни. Однак такий шлях вирішення проблеми є економічно невиправданим, зважаючи на те, що він не стимулюватиме підприємство до впровадження енергозберігаючих технологій та заощадливого використання паливно-енергетичних ресурсів, а також створить напругу у видатній частині обласного бюджету.

Надання комунальному підприємству «Компанія «Вода Донбасу» часткової Дотації з обласного бюджету з одночасним підвищенням тарифів на послуги з водопостачання та водовідведення таким чином, щоб відшкодування обґрунтованих витрат підприємства на надання послуг здійснювалось з двох джерел: обласного бюджету та за рахунок споживачів. Ця альтернатива може забезпечити стабільний розвиток підприємства з оптимальним використанням бюджетних коштів та залучення коштів споживачів.

Одним з альтернативних заходів для підприємства могло бути зниження тарифів на електроенергію, цін на паливно-мастильні матеріали, металопродукцію, запчастини, зменшення мінімальної заробітної плати, але фактично це не може відбутися. Тому вирішення проблеми можливо лише у разі збільшення тарифів на послуги комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу» з водопостачання та водовідведення.

4. Механізм, який пропонується застосувати для розв'язання проблеми, заходи

З метою врахування інтересів як споживачів, так і комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу» - забезпечення сталого водопостачання та поліпшення фінансового стану підприємства, рішенням обласної ради здійснюється державне регулювання шляхом затвердження тарифів на послуги з водопостачання та водовідведення (за 1 куб.м. без ПДВ):

тариф на послуги з питного водопостачання:

для населення, що отримує послуги безпосередньо від КП «Компанія «Вода Донбасу», для садових товариств, а також для мешканців гуртожитків підприємств, організацій, учбових закладів, спецконтингенту житлової зони установ по виконанню покарань Державного департаменту України з питань виконання покарань, для об'єднань співвласників багатопверхових будинків, житлово-будівельних кооперативів, молодіжних житлових комплексів (в обсягах для населення) на рівні **1,85** грн. при собівартості **2,524** грн. (проти діючого тарифу **1,63** грн. - зростання на **13,5** відс.);

для бюджетних установ і організацій на рівні **3,50** грн. при собівартості **2,524** грн. (проти діючого тарифу **1,94** грн., - зростання на **80,4** відс.);

для підприємств централізованого питного водопостачання та водовідведення і фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють послуги питного централізованого водопостачання та водовідведення та мають відповідну ліцензію на рівні собівартості **0,717** грн. (проти діючого тарифу **0,41** грн. - зростання на **74,9** відс.);

для підприємств, які мають на балансі житловий фонд або мережі водопостачання/водовідведення та надають послуги з водопостачання безпосередньо населенню та мають відповідну ліцензію (в обсягах для населення) на рівні собівартості **0,717** грн. (проти діючого тарифу **0,41** грн. - зростання на **74,9** відс.);

для спеціалізованих підприємств з постачання теплової енергії та гарячої води, які мають відповідну ліцензію; підприємств, які поряд з основною діяльністю постачають теплову енергію та гарячу воду для населення (в обсягах для населення) та мають відповідну ліцензію; для суб'єктів господарювання з утримування житлових будинків та прибудинкових територій; для закладів культури, освіти, дитячих садків та дитячих оздоровчих таборів, лікарень незалежно від форм власності та джерел фінансування та інших об'єктів соціальної сфери, які знаходяться на балансі підприємств та організацій; для сільгоспвиробників та виробників молочної та хлібопекарної продукції; для обласних, територіальних комітетів профспілок, ради профспілок, які утримуються за рахунок членських внесків; для спеціалізованих підприємств з зеленого господарства, санітарної очистки та міського електротранспорту; для благодійних, релігійних організацій на рівні **3,50** грн. при собівартості **2,524** грн. (проти діючого тарифу **1,94** грн. - зростання на **80,4** відс.);

для інших споживачів на рівні **3,75** грн. проти діючих тарифів **2,70** грн. та **3,94** грн. (в м. Горлівка) - зростання на **38,9** відсотка та зменшення на **4,8** відс. відповідно.

Крім того, тариф на послуги з питного водопостачання для садових товариств зменшено на **11,9** відс. проти діючого тарифу (з **2,10** грн. до **1,85** грн.).

тариф на подачу технічної напорної води:

для КП «Краматорський водоканал», структурних одиниць «Зуївська ТЕС» та «Курахівська ТЕС» ТОВ «Східенерго», хімічно-металургійної фабрики ВАТ «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча» для подальшої обробки на питну на фільтрувальних станціях та для інших комунальних підприємств (в обсягах для населення) на рівні 0,46 грн. при собівартості 0,457 грн. (проти діючого тарифу 0,37 грн. - зростання на 24,3 відс.);

для сільгоспвиробників та садових товариств на рівні 0,42 грн. при собівартості 0,457 грн., тариф не змінюється, залишається на попередньому рівні;

для промислових підприємств та інших суб'єктів господарювання, окрім визначених вище на рівні 1,25 грн. при собівартості 0,457 грн. (проти діючого тарифу 0,96 грн. - зростання на 30,2 відс.);

тариф з забезпечення технічною попускнуою водою:

сільгоспвиробників та садових товариств на рівні 0,065 грн. при собівартості 0,067 грн. (проти діючого тарифу 0,064 грн. - зростання на 1,6 відс.);

промислових підприємств та інших суб'єктів господарювання, окрім визначених вище на рівні 0,12 грн. при собівартості 0,067 грн., тариф не змінюється, залишається на попередньому рівні;

тариф з забезпечення технічною оборотною водою усіх споживачів на рівні 0,065 грн. при собівартості 0,067 грн., (проти діючого тарифу 0,064грн. - зростання на 1,6 відсотка);

тариф з забезпечення технічною водою Вуглегірської ТЕС ВАТ «ДЕК «Центренерго» на рівні 0,46 грн. при собівартості 0,457 грн. (проти діючого тарифу 0,323 грн. - зростання на 42,4 відс.);

тариф на послуги з водовідведення:

для населення на рівні 1,55 грн. при собівартості 1,761 грн. (проти діючого тарифу 1,05 грн. - зростання на 47,6 відс.);

для бюджетних установ і організацій на рівні 2,50 грн. при собівартості 1,761 грн. (проти діючого тарифу 1,25грн. - зростання на 100,0 відс.);

для підприємств, які мають на балансі житловий фонд або мережі водопостачання / водовідведення та надають послуги з водопостачання безпосередньо населенню та мають відповідну ліцензію (в обсягах для населення) на рівні 1,55 грн. при собівартості 1,761 грн. (тариф вводиться вперше);

для спеціалізованих підприємств з постачання теплової енергії та гарячої води, які мають відповідну ліцензію; підприємств, які поряд з основною діяльністю постачають теплову енергію та гарячу воду для населення (в обсягах для населення) та мають відповідну ліцензію; для суб'єктів господарювання з утримання житлових будинків та прибудинкових територій; для закладів культури, освіти, дитячих садків та дитячих оздоровчих таборів, лікарень незалежно від форм власності та джерел фінансування та інших об'єктів соціальної сфери, які знаходяться на балансі підприємств та організацій; для сільгоспвиробників та виробників молочної та хлібопекарної продукції; для обласних, територіальних комітетів профспілок, ради профспілок, які утримуються за рахунок членських внесків; для спеціалізованих підприємств з зеленого господарства, санітарної очистки та міського електротранспорту; для благодійних, релігійних організацій на рівні 2,50 грн. при собівартості 1,761 грн. (проти діючого тарифу 1,25 грн.- зростання на 100,0 відс.);

для інших споживачів на рівні 3,75 грн. при собівартості 1,761 грн. (проти Діючого тарифу 2,76 грн.- зростання на 35,9 відс.).

Як приклад, було проаналізовано вплив запропонованих тарифів на зростання вартості послуг водопостачання окремим промисловим підприємствам області, які отримують воду від мереж комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу», та населенню м. Горлівка за спожиту воду і водовідведення. (Додаток 1,2)

За результатами аналізу для населення м. Горлівка збільшення вартості послуг водопостачання та водовідведення на сім'ю з 3-х осіб відбудеться в межах від 8,89 грн. до 31,48 грн., або на 13,3 - 26,7 відсотків (в залежності від ступіню благоустрою будинків).

5. Строк дії регуляторного акта

Термін дії даного регуляторного акта буде залежити від змін в законодавстві та економічного стану підприємства, тому що чинним законодавством не передбачено термін дії законодавчих актів, відповідно до яких вводиться регулювання тарифів на зазначені послуги.

6. Соціально-економічні наслідки передбачених заходів

Реалізація рішення дозволить стабілізувати фінансовий стан комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу», покращити якість надання послуг з водопостачання та водовідведення та технічний стан виробництва.

7. Відстеження результативності регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися шляхом аналізу вартісних та кількісних показників по наданню послуг з водопостачання та водовідведення, рівня відшкодування тарифами витрат на послуги з водопостачання та водовідведення, показників

прибутковості чи збитковості підприємства, показників погашення кредиторської заборгованості, у тому числі за електроенергію, а також буде проаналізовано вплив запропонованих тарифів на зростання вартості послуг водопостачання окремим промисловим підприємствам області, які отримують воду від мереж комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу».

Офіційну інформацію підприємство надає органу управління та облдержадміністрації.

Також, відстеження результативності даного регуляторного акта буде здійснюватися шляхом аналізу результатів перевірок контролюючими органами області по додержанню підприємством затверджених тарифів на ці послуги.

За результатами відстеження буде прийматися рішення щодо терміну дії зазначеного проекту рішення.

Базове відстеження результативності даного регуляторного акта буде проведено до дня набрання чинності регуляторного акта.

З метою оцінки ступеня досягнення цим актом визначених цілей повторно відстеження результативності буде здійснено не пізніше як через 1,5 роки після набрання актом чинності, без залучення наукових установ або опитувань

Генеральний директор комунального підприємства
«Компанія «Вода Донбасу»

Додаток 1 - Збільшення вартості послуг окремим промисловим споживачам

Найменування споживачів	Тип води	Кількість, тис.м3	За діючим тарифом		За тарифом, що пропонується		Збільшення вартості на рік, тис. грн.	Відс. збільшення витрат до чистого прибутку 2006р
			Тариф за1м3 (без ПДВ), грн..	Вартість (без ПДВ), тис.грн	Тариф за1м3 (без ПДВ), грн	Вартість (без ПДВ), тис. грн.		
ВАТ "Концерн "Стирол"	тех. пром	3240,0	0,96	3110,4	1,25	4050,0	939,6	0,4
ВАТ "Снакієвський метзавод"	тех. пром	9520,0	0,96	9139,2	1,25	11900,0	2760,8	1,8
ЗАГ"Донецьк-сталь"	тех. пром.	1704,0	0,96	1635,8	1,25	2130,0	494,2	7,7
ДП "Красно-армійськвугілья"ш.Стаханова	пит. пром.	427,0	2,70	1152,9	3,75	1601,3	448,4	дані відсутні
ВАТ "Маріупольський металургійний комбінат ім.Ілліча"	разом	22448,0		25522,2		33792,4	8270,2	0,9
	пит. пром.	2432,0	2,70	6566,4	3,75	9120,0	2553,6	
	тех пром.	19576,0	0,96	18793,0	1,25	24470,0	5677,0	
	тех. для ф.ст	440,0	0,37	162,8	0,46	202,4	39,6	

Додаток 2 - Збільшення вартості послуг водопостачання та водовідведення для відділення м. Горлівка в розрахунку на сім'ю з 3-х осіб

Ступінь благоустрою будинків	Норма витрат води на 1 споживача, м3	За діючим тарифом з ПДВ: водопостачання-1,96 грн. водовідведення-1,26 грн.		За тарифом, що пропонується з ПДВ: водопостачання -2,22 грн. водовідведення- 1,86 грн.		Збільшення вартості послуг на місяць, грн.
		Кількість спожитої води для сім'ї з 3-х осіб, м3	Вартість послуг водопостачання та водовідведення, грн.	Кількість спожитої води для сім'ї з 3-х осіб, м3	Вартість послуг водопостачання та водовідведення, грн.	
"Вода в будинках з швидкодіючими газовими нагрівачами, міська каналізація	11,4	34,2	110,12	34,2	139,54	29,42
Вода в будинках, міська каналізація, титан	10,0	30,0	96,60	30,0	122,40	25,80
Без гарячого водопостачання, міська каналізація	3,6	10,8	34,78	10,8	44,06	9,28
Вода в будинках з гарячим водопостачанням, міська каналізація	12,2	36,6	117,85	36,6	149,33	31,48
Вода в будинках, газова колонка, без міської каналізації	11,4	34,2	67,03	34,2	75,92	8,89
Вода в будинках, міська каналізація, ванна на твердому палеві	7,3	21,9	70,52	21,9	89,35	18,83